

Δέκατα ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τριμηνιαία περιοδική έκδοση για την εκπαίδευση
ΤΕΥΧΟΣ 73, ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2016, ΤΙΜΗ € 5.00

- *Oι Απόψεις των Γονέων για τα Τμήματα Ένταξης και την Παράλληλη Στήριξη*
- *Στρεβλώσεις και Προοπτικές των Τμημάτων Ειδικής Αγωγής*
- *Διαπροσωπικές και Κοινωνικές Σχέσεις Εφήβων με Asperger*
- *Oι γνώσεις Νηπιαγωγών, Δασκάλων και Φοιτητών για το Σύνδρομο ΔΕΠ-Υ*
- *To Σύνδρομο Cri du Chat: Εργοθεραπευτικές Παρεμβάσεις*
- *Έκθεση Πεπραγμένων του Δ.Σ. του Πανελλήνιου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής*

θέματα

ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Π.Ε.Σ.Ε.Α.)
ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2016 ΤΕΥΧΟΣ 73 ΤΙΜΗ € 5.00 ΚΩΔΙΚΟΣ 035018

θέματα ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΩΔΙΚΟΣ 035018

Διεύθυνση: Γούναρη 21-23,
185 31 Πειραιάς
Τηλ.-Fax: 2651048830, 210 5731768
Κιν.: 6977244295, 6977743862
e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
<http://www.pesea.gr>

Ιδιοκτήτης: Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Εκδότης: Μηνάς Ευσταθίου

Συντακτική Επιτροπή
Μηνάς Ευσταθίου: 69777244295
Άννα Τηλιακού: 6932942156
Λευτέρης Ραπτσάτος: 6977743862
Γιώργος Κ. Γαλάνης: 210 4954478
Ελένη Περιστέρη: 6974706370

Κριτική Επιτροπή Αρθρων

Γιώργος Τσιάκαλος
Λάμπρος Σταύρου
Σπύρος Σούλης
Μαρία Δροσινού

Διευθυντής Έκδοσης: Μηνάς Ευσταθίου
Επιμέλεια: Μηνάς Ευσταθίου, Γιώργος Κ. Γαλάνης
Φωτογραφία: Αρχείο Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Στοιχειοθεσία: Ιωάννα Τσίκα
Εκτύπωση: Γεώργιος Μυλωνάς & ΣΙΑ Ο.Ε.

Συνεργασίες - Συνδρομές

- Προς: • e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
 • Μηνάς Ευσταθίου, Απελευθερώσεως 14,
 453 32 - Ιωάννινα, 6977244295
 • Γιώργο Γαλάνη, Χαριλάου Τρικούπη 85,
 181 20 - Κορυδαλλός, 6944126716
 • Π.Ε.Σ.Ε.Α., Τ.Θ. 80497, 18510 - Πειραιάς

Συνδρομή ενός έτους (4 τεύχη):
Μέλη ΠΕΣΕΑ & Συνδρομητές Περιοδικού: € 20.00
Οργανισμοί, Σύλλογοι, ΝΠΔΔ κ.λπ.: € 30.00

• Με κατάθεση στην **ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ** -

Αρ. Λογ. 359/904078-15

IBAN: GR5701103590000035990407815

• Με ταχυδρομική επιταγή **ΕΛ.Τ.Α.**

(με ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο)

Κάθε ενυπόγραφο άρθρο εκφράζει τις απόψεις
του συγγραφέα ο οποίος και βαρύνεται
αποκλειστικά τόσο για την ερευνητική
δεοντολογία, την επιστημονικότητα και εγκυρότητα
των θέσεων όπως αυτές παρουσιάζονται,
όσο και για τη γλώσσα που χρησιμοποιεί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα του Διευθυντή Έκδοσης	1
Τεχνικές Επικοινωνίας για την Συνεκπαίδευση Μαθητών με Αναπτηρίες	3
Οι Απόψεις των Γονέων για τα Τμήματα Ένταξης και την Παραλληλη Στήριξη	19
Στρεβλώσεις και Προσποτική των Τμημάτων Ειδικής Αγωγής	32
Διαπροσωπικές και Κοινωνικές Σχέσεις Εφήβων με Asperger	39
Οι γιγάντες Νηπιαγωγών, Δασκάλων και Φοιτητών για το Σύνδρομο ΔΕΠ-Υ	48
Το Σύνδρομο Cri du Chat: Εργοθεραπευτικές Παρεμβάσεις	58
Η Διαπολιτισμική Παιδική Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο	67
Τα Αναπαραγωγικά Δικαιώματα των Αναπήρων	75
ΠΕΣΕΑ	
Έκθεση Πεπραγμένων Δ.Σ. του ΠΕΣΕΑ για το Έτος 2015	91

ΟΜΗΡΟΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΑΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ Η ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, Η ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

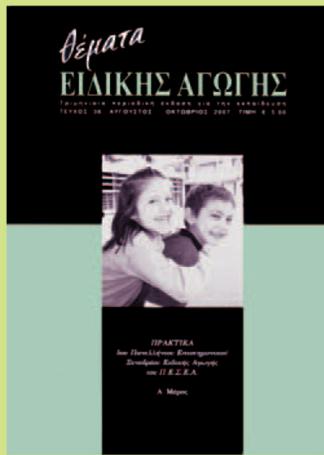
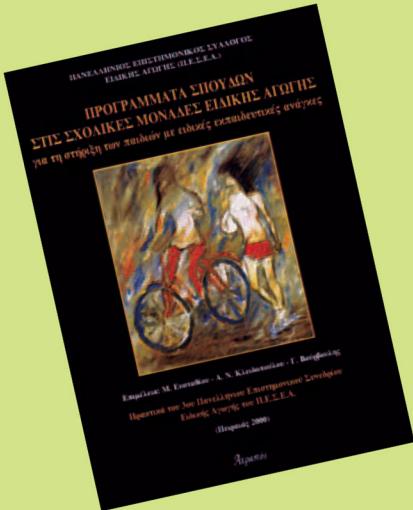
Με αφορμή τις τελευταίες εξελίξεις στις σχολικές δομές της ειδικής αγωγής το **Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελλήνιου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής - Π.Ε.Σ.Ε.Α.**- επισημαίνει ότι, οι τροποποιήσεις του άρθρου 82 του Ν. 4368/21-02-2016 αλλάζουν το σκοπό και το χαρακτήρα των Τμημάτων Ένταξης που λειτουργούν στα γενικά σχολεία. Και αυτή τη φορά επιχειρείται με διάφορους τρόπους να αποδιοργανώθει ο παιδαγωγικός και ο κοινωνικός ρόλος των **Τμημάτων Ένταξης**. Παρόλο που το Υπουργείο Παιδείας, μετά την καθολική αντίδραση της εκπαιδευτικής κοινότητας και των γονέων, απέσυρε τις διατάξεις της εγκυκλίου 50351/24-03-2016 με τίτλο «Οδηγίες σχετικά με τις ιδρύσεις ΣΜΕΑ Π.Ε. και Τμημάτων Ένταξης...» τα ερωτήματα και οι αγωνίες γονέων και εκπαιδευτικών παραμένουν. Επισημαίνεται ότι δεν είναι η πρώτη φορά που βάλλεται ο θεσμός των Τμημάτων Ένταξης. Το **2010** όπου ο Περιφερειακός Διευθυντής Π.Ε.&Δ.Ε. Περιφέρειας Αττικής με την κανονιστική Φ. 411.9352/30-8-2010 και Φ. 41.1/6-9-2010 -περί την «Ιδρυση και λειτουργία Τμημάτων Ένταξης»- προωθούσε την **κατάργηση** ή την **αναστολή λειτουργίας** των Τμημάτων Ένταξης με το πρόσχημα ότι χρειάζονται τρεις (3) γνωματεύσεις μαθητών από Διαγνωστικές Υπηρεσίας για τη συνέχιση της λειτουργίας τους **παρερμηνεύοντας** τη σχετική νομοθεσία (άρθρο 6 του ν. 3699/2008 και Υ.Α. 27922/Γ6/2007) όπου ορίζεται με σαφήνεια ότι σε «...καμιά περίπτωση δεν αποκλείεται μαθητής από το Τμήμα Ένταξης...» (Δελτίο Τύπου Π.Ε.Σ.Ε.Α., 09-09-2010). Επίσης το **2013** ο Διευθυντής Π.Ε. Φθιώτιδος προχώρησε σε **αναγκαστική μετακίνηση** των δασκάλων των Τμημάτων Ένταξης προκειμένου να καλύψει τα κενά στα Ειδικά Σχολεία. Ο **Π.Ε.Σ.Ε.Α.** τότε είχε αναδείξει την αυθαιρεσία και είχε καταγγείλει την προσπάθεια «θεσμοθέτησης» του «δικαιώματος» της Διοίκησης να μετακινεί το «προσωπικό» όπου αυτή επιθυμεί (Δελτίο Τύπου Π.Ε.Σ.Ε.Α., 13-09-2013).

Το Διοικητικό Συμβούλιο του **Π.Ε.Σ.Ε.Α.** θεωρεί ex silentio τις «εκ των υστέρων» ενέργειες του Υπουργείου Παιδείας να αποσύρουν τις «εκ παραδρομής» οδηγίες της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας για την κατάργηση του δεύτερου Τμήματος ένταξης στις σχολικές μονάδες. **Η πραγματικότητα δεν κρύβεται.** Οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ εργάζονται πυρετωδώς για αποτελεσματικότερες μνημονιακές πολιτικές. Όπως οι συγχωνεύσεις των σχολείων υπηρέτησαν και υπηρετούν αποκλειστικά τη λογιστική της «εξοικονόμησης πόρων», μέσα από την περικοπή οργανικών και λειτουργικών θέσεων εργασίας εκπαιδευτικών, έτσι κι τώρα με τις τελευταίες νομοθετικές ρυθμίσεις και τις «εκ παραδρομής» (!) οδηγίες υπόδομούνται και καταργούνται μοναδικά αντισταθμιστικά μέτρα για τα παιδιά κυρίως των πιο αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων, και υποβαθμίζεται τόσο η μαθησιακή διαδικασία, όσο και η ευθύνη του κράτους για την μαθησιακή υποστήριξη των μαθητών μεταβιβάζεται στους γονείς.

Το θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση του Τμήματος Ένταξης είναι σαφές. Ο κυριότερος λόγος για την ίδρυση Τμημάτων Ένταξης δεν είναι άλλος από τον αυξημένο αριθμό των μαθητών με αναπηρία και ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και την δέσμευση και υπο-

χρέωση του Κράτους να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα που διασφαλίζουν μεταξύ άλλων την ενιαία, ποιοτική και ελεύθερη πρόσβαση όλων των μαθητών στην εκπαίδευση και την απαιτούμενη υποστήριξη στο γενικό σχολείο, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους (άρθρο 21 παρ. 6 του Συντάγματος, το άρθρο 1 του ν. 3699/2008 και το άρθρο 24 του ν. 4074/2012). **Το Δημόσιο Σχολείο με τα Τμήματα Ένταξης παρέχει τη μοναδική δυνατότητα παροχής δωρεάν ειδικής εκπαίδευσης.** Η μείωση των πόρων για την εκπαίδευση των ΑμΑ και ΑμΕΕΑ, μέσω καταργήσεων Τμημάτων Ένταξης, η έλλειψη πιστώσεων για τοποθετήσεις δασκάλων σε λειτουργικά κενά σε Τμήματα Ένταξης -όπως έγινε τη φετινή σχολική χρονιά- και η ενίσχυση των ελαστικών σχέσεων εργασίας μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, θεριεύει το σχολικό και κοινωνικό αποκλεισμό των ΑμΑ και των ΑμΕΕΑ. Το Δ.Σ. του Π.Ε.Σ.Ε.Α. ζητά την κατάργηση της τροπολογίας για τα Τμήματα Ένταξης του Ν. 4368/21-02-2016. Η Ειδική Εκπαίδευση αντί «εκ παραδρομής» οδηγίες χρειάζεται: α) ενίσχυση του υποστηρικτικού ρόλου των Τμημάτων Ένταξης, β) **ιδρυση Τμημάτων Ένταξης σε κάθε Σχολείο** και μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών, γ) αύξηση της χρηματοδότησης της δημόσιας εκπαίδευσης, και δ) **ενιαίο Νόμο για την Εκπαίδευση. Με την Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση αναπόσπαστο μέρος του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος, που έχει ως βασική σχολική δομή το γενικό σχολείο στην 12χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση.**

Με αφορμή το νομοσχέδιο για τους διορισμούς των αναπληρωτών γενικής & ειδικής αγωγής για το σχολικό έτος 2016 -2017 και τη συρρίκνωση των Νηπιαγωγείων, νοι υπενθυμίσουμε ότι η αξιοποίηση των κονδυλίων ΕΣΠΑ για την πρόσληψη αναπληρωτών είναι τυπική περίπτωση καταστρατήγησης των αρχών που διέπουν τη λογική των επιχειρησιακών προγραμμάτων για ουσιαστικές εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις. Το γεγονός ότι οι επιτροπές και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επεξεργάζονται και εγκρίνουν τα Προγράμματα ΕΣΠΑ δεν εγείρουν ζητήματα εκλεξιμότητας δαπανών για την πρόσληψη αναπληρωτών δείχνει ότι το κάνουν, επειδή ενδιαφέρονται για την αλλαγή των εργασιακών σχέσεων των εργαζομένων και την καθιέρωση σκληρών μορφών ευέλικτης εργασίας στο δημόσιο σχολείο. Ελαστικές μορφές εργασίας με τις οποίες αλλοιώνεται και αναιρείται η μονιμότητα, η βεβαιότητα, η αφιέρωση και η αφοσίωση που είναι τα συστατικά στοιχεία της παιδαγωγικής σχέσης δασκάλου-μαθητή. Οι σχέσεις δασκάλου- μαθητή γίνονται εύθραυστες, εφήμερες, ελαστικές και επομένως αντιπαιδαγωγικές. Οι ευάλωτες σχέσεις παιδαγωγού και παιδαγωγημένου δεν επιτρέπουν την εμβάθυνση και την εμπέδωση της αμοιβαίας ανταλλαγής και δωρεάς που συντελείται με τη μυσταγωγία της διδασκαλίας. Η μεθοδολογία της διδασκαλίας για να ξεδιπλωθεί χρειάζεται παιδαγωγικό συμβόλαιο και χρόνο. Τα ελαστικά εργασιακά πεντάμηνα, εξάμηνα και οκτάμηνα καταστρέφουν τη δημιουργικότητα και την ίδια τη ζωή στο σχολείο: τόσο των μαθητών και των μαθητριών όσο και των εκπαιδευτικών τους.

Για την προώθηση των σκοπών του Π.Ε.Σ.Ε.Α.
το Δ.Σ. προσφέρει τα τεύχη 1 έως και 70
του περιοδικού Θέματα Ειδικής Αγωγής
καθώς και την αυτοτελή έκδοση των Πρακτικών
του 3ου Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου του Π.Ε.Σ.Ε.Α.
αντί του ποσού των διακοσίων δεκαπέντε ευρώ (215,00€)
συν δεκαπέντε ευρώ (15,00€) έξοδα αποστολής

Για την Προσφορά επικοινωνείτε
στο e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
ή στα τηλέφωνα: 6977244295 (Μηνάς Ευσταθίου)
και 6944126716 (Γιώργος Γαλάνης)

Η καταβολή του ποσού της Προσφοράς θα γίνεται
με Ταχυδρομική Επιταγή των Ε.Λ.Τ.Α.

Προς: Μηνάς Ευσταθίου,
Απελευθερώσεως 14, 453 32 - Ιωάννινα
ή

Προς: Γιώργο Γαλάνη,
Χαριλάου Τρικούπη 85, 181 20 - Κορυδαλλός

ISSN 1108-5509